

jó Isten!

2007. LXI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM / SOPRONI ARCOK / Csiszár Attila: Pájer Imre (1949–2007)

Csiszár Attila: Pájer Imre (1949–2007)

2007. április 13-án, 58 éves korában váratlanul elhunyt Pájer Imre tanár, a Rábaköz történetírója. Április 18-án kísérték utolsó útjára a csornai temetőben. Ravatalánál Kristóf János, a Csukás Zoltán Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója, a csornai önkormányzat Kulturális, Oktatási és Sportbizottságának elnöke, valamint Kovács Istvánné, a Hunyadi János Gimnázium igazgatója búcsúztatta.

Pájer Imre felsőfokú tanulmányait a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán végezte. 1982-től 1990-ig a Csornai Városi Tanács közművelődési felügyelőjeként tevékenykedett. 1990-től 1996-ig a Csukás Zoltán Mezőgazdasági Szakközépiskola tanára volt, 1997-től pedig három évig a Csornai Múzeumban dolgozott mint történész. Ezt követően négy évig ismét régi helyén, a „Csukás”-ban tanított, majd 2003-ban megválasztották a Csornai Nevelési és Oktatási Központ igazgatójává. Új hagyományt teremtett a Rábaközi Pedagógiai **314**Napok, a tagintézmények által közösen rendezett adventköszöntők, a március 15-i, valamint a csornai csata évfordulóján tartott megemlékezésekkel.

A honismerettel főiskolásként került kapcsolatba. Dolgozataihoz gyakran választott helytörténeti témát, és az így kialakult vonzalom élete folyamán tartósnak bizonyult. Igazgatói, tanári munkája mellett is folytatta helytörténetírói tevékenységét. Kutatta és feldolgozta például a Rábaköz árvízvédelmét és malomiparát, a csornai egyletek, az iskoláztatás, a rábaközi sajtó, továbbá a Csorna és Pápa közötti vasút építésének történetét, és az 1848–1849-es szabadságharc rábaközi eseményeit. Eredményeit önálló kötetekben, a Soproni Szemle hasábjain, a Honismeretben, az Arrabona múzeumi évkönyvben, és az általa életre hívott Rábaköz Honismereti Évkönyvben publikálta. A nagyközönség számára is figyelemre méltó összefoglaló munkát jelentetett meg Csorna történetéről. Szerkesztette a csornai Csukás Zoltán Mezőgazdasági Szakközépiskola, a Csornai Nevelési és Oktatási Központ évkönyvét, szerkesztője és szerzője volt a Rábaköz Honismereti Évkönyvnek. Helytörténeti írásai rendszeresen jelentek meg a Kisalföldben. Internetes folyóiratot szerkesztett „Rábaközi helytörténeti-honismereti tár” címmel.

Három évig csoportvezetője, majd öt évig vezetője volt a megyei, kilenc évig pedig a rábaközi honismereti diáktáboroknak. Óráin is különös hangsúlyt kapott a helytörténet. Diákjai sikerrel szerepeltek honismereti pályázatokon. Munkásságáért 1988-ban Ifjúságért Érdemérmét, 1990-ben Miniszteri Dicséretet, 1997-ben pedig Csorna Városáért Érdemérmét kapott. 2004-ben honismereti munkája legmagasabb elismeréseként Bél Mátyás-díjjal tüntették ki.

Minden lehetőséget megragadott, hogy tárgyi és írásos anyagot gyűjtsön további munkáihoz. Tervei között szerepelt többek közt a csornai Hunyadi János Gimnázium irattárának rendezése, és az iskola 60 éves történetének feldolgozása. Halála előtt néhány héttel megválasztották az Országos Honismereti Szövetség elnökségi tagjának.

Életútja fájdalmasan korán ért véget, emlékét szeretettel megőrizzük.

Pájer Imrének a Soproni Szemlében megjelent tanulmányai:

A bősárkányi kanális. 1989. 72–76.

A Széchenyi István emlékére alapított Csornai Polgári Olvasókör. 1991. 215–219.

„Rajta, magyar, rajta”. 1998. 417–418.

Nemzetőrség a Rábaközi Alsó-járásban. 1999. 213–224.

A rábaközi lovas nemzetőrség. 2000. 275–282.

2007. LXI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM / SOPRONI KÖNYVESPOLC

315 SOPRONI KÖNYVESPOLC

2007. LXI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM / SOPRONI KÖNYVESPOLC / Piti Ferenc: Horváth Richárd: Győr megye hatóságának oklevelei (1318–1525) Győr, Győri Egyházmegyei Levéltár, 2005.

Piti Ferenc: Horváth Richárd: Győr megye hatóságának oklevelei (1318–1525) Győr, Győri Egyházmegyei Levéltár, 2005.

A középkori magyar történelem kutatásának fő forrásai: az oklevelek közzététele a magyar medievisztika egyik legfontosabb feladata, ráadásul ezek publikálásában még mindig komoly adósságok vannak. A 19. század végi, 20. század eleji pozitívista, adatszemplétű történetfelfogás kedvezett a forráskiadványok megszületésének, a későbbi idők azonban jóval kevesebb okmánytár létrejöttét hozhatták el. Bő másfél évtizede azonban örvendetes fellendülés következett be, részben kronologikus okmánytárak (Anjou-kori Oklevéltársorozat, Zsigmondkori Oklevéltársorozat), részben tematikus forráskiadványok megjelenésével. Ez utóbbiak közé tartozik Horváth Richárd szép kiállítású kötete is, ami a középkori magyar intézménytörténeti kutatásokhoz ad segítséget.

A kötet nem csupán önmagában, hanem immár egy „sorozat” részeként is értékelendő, hiszen az elmúlt szűk egy évtizedben, s különösen 2003 óta több megyei hatósági okmánytár látott napvilágot: Szakály Ferenc: Ami Tolna megye középkori okleveleiből megmaradt 1314–1525. Szekszárd, 1998.; C. Tóth Norbert: Szabolcs megye hatóságának oklevelei II. (1387–1526.) Nyíregyháza, 2003; Piti Ferenc: Szabolcs megye hatóságának oklevelei I. (1284–1386.) Nyíregyháza, 2004; C. Tóth Norbert: Ugocsa megye hatóságának oklevelei (1290–1526). Bp. 2006; Neumann Tibor: Bereg megye hatóságának oklevelei (1299–1526). Nyíregyháza, 2006. E kötetek az egyes megyék mint intézmények kutatásának elsődleges forrásbázisát jelentik.

Horváth Richárd munkája a szerző előszavával indul, majd egy külön tanulmányban értekezik a győri püspökökről, akik Győr megye örökös ispáni címét is betöltötték (a szerző e tanulmányba illeszti bele Győr megye hatósága tisztikarának listáját, archontológiáját is). A megyei hatóság okleveleinek közlése után függelékként Győr megye 1518. évi rovásadó-összeírását is közli, ráadásul (elsőként a kutatástörténetben) teljes szöveggel. A forrás beillesztése a kötetbe igen hasznosnak nevezhető, mert ezen összeírás a megyei igazgatástörténet fontos forrása abban a vonatkozásban, hogy a Győr megyei középkori járáshálózatot tartalmazza. A kötetet német és szlovák nyelvű rezümé, valamint név- és